

godt tillade os, når jeg lige har strøget 12 paragraffer. Det er en paragraf, der skal omhandle indsatte, som flygter fra fængsler eller arresthuse. Paragraffen skal udtrykke, at for enhver indsat kriminel, der flygter, medfører denne flugt helt automatisk, at enhver form for prøveløsladelse i forbindelse med den igangværende afsoning er udelukket.

Vi finder det urimeligt og i klar modstrid med almindelig retsfølelse, at det i dag faktisk er straffrit at flygte fra et fængsel. Man får ikke én eneste dag ekstra, selv om man flygter 10 gange. Jeg er overbevist om, at mange af de dømte, der i dag stikker af fra fængslerne, ville tænke sig om en ekstra gang, hvis de vidste, at konsekvensen af flugten var et ekstra antal måneder eller år i fængslet, og sikke meget arbejde politiet ville slippe for, når de i langt færre tilfælde skal bruge tid og ressourcer på at lede efter undvegne fanger, som de allerede én gang har fået sat bag lås og slå. Den sparede arbejdstid kunne bruges langt mere effektivt til at forebygge og opklare kriminalitet.

Med disse ord ser jeg frem til et langvarigt, grundigt og forhåbentlig spændende udvalgsarbejde.

Anne Baastrup (SF):

Ja, det skal nok blive spændende og foregå i en ordentlig tone.

Der er ingen tvivl om, at det er et større projekt, vi nu går i gang med, men det er godt, at vi får lovreguleret en af de for den enkelte mest indgribende foranstaltninger, staten kan udøve, nemlig afsoning af straf.

Udgangspunktet for SF ved vurdering af lovforslagene er, at hensynet til retssikkerheden for de indsatte er tilgodeset samtidig med arbejdsmiljøet for de ansatte. Et andet udgangspunkt er, at vi ved denne lovgivning skal søge at understøtte bestræbelserne på at gøre fængselsdomme nyttige. Det vil sige, at ud over det pønale element, som skal eksistere på grund af den almindelige retsfølelse – ofrets ønske om at kunne se, at den kriminelle handling tages alvorligt fra samfundets side – skal vi opnå, at straffen nytter, altså at de dømte ikke vender tilbage til fornyet kriminalitet efter afsoning. Og hvordan kan det lykkes? Ja, det er et vanskeligt spørgsmål.

Retssikkerhed for mennesker, der er blevet berøvet deres frihed, er formentlig et betydningsfuldt omdrejningspunkt for den enkelte. Når ens bevægelsesfrihed er begrænset, når der

er regler for alt, hvad man må og ikke må, er det vigtigt, at man har oplevelsen af, at der er regler for personalets indgriben i ens forhold, og at man kan få en anden, uafhængig instans til at vurdere indgrebet. Tilsvarende er det vigtigt, at de regler, der i øvrigt gælder for samfundet, også finder anvendelse inden for murene, medmindre afgørende forhold taler imod.

Et eksempel herpå er den censur, som foreslås anvendt over for blade. Efter SF's opfattelse er det i strid med grundlovens § 77 at tilrettelægge bestemmelsen således, at der reelt sker forhåndscensur, og vi står uforstående over for det valg, flertallet i udvalget har truffet på dette område. Vi har efterfølgende fået et brev fra Nordisk Film, der også anfægter en anden bestemmelse, som begrænser muligheden for at få kontakt med pressen, og vi vil derfor bl.a. bruge udvalgsarbejdet til at kigge nærmere på det.

Fuldbyrdelse af domme skal have et vist pønt præg, ingen tvivl om det, for det er vigtigt for ofret. Spørgsmålet er derfor, hvordan vi kan straffe på en sådan måde, at ofret oplever det som en sanktion, samtidig med at afsoneren oplever, at det er en sanktion. Det får mig til at tænke på en afsoner, der nu opholder sig på pensionen Skejby. Han fortalte, han havde siddet i mange forskellige fængsler inden for de sidste 10 år, men først nu oplevede han, at det var psykisk hårdt, fordi de ikke straffede beboere stillede krav til ham om at fortælle om sin kriminalitet, at forklare sig. Og som han sagde: I de almindelige fængsler kan man gemme sig, lukke sig inde. Det kan man ikke her, og det gør ondt. For udenforstående opleves et ophold på Skejby formentlig ikke som en rigtig straf, men virkeligheden er, at det kan være en endnu hårdere straf.

Samfundets behov for at straffe skyldes som nævnt hensynet til ofret, men også at staffen skal virke. Som Britta Kyvsgaard skriver i sin bog »Fængslet tager de sidste« er det karakteristisk for de indsatte, at de har en meget dårlig skoleuddannelse, og de kvalitative interview, der er refereret i bogen, viser samtidig, at de indsatte har et håb om at få værktøjer til at komme ud af deres kriminalitet. Det handler om misbrugsbehandling, hvad enten det er stoffer, alkohol eller en blanding heraf, der præger deres misbrug, og det burde være et ufravigeligt krav til alle fængsler, at der er tilbud om afværgning og efterfølgende ophold i afdelinger, hvor man ikke kan fristes.